

El Ben Cofat i l'altre

Josep Carner

El Ben Cofat i l'altre

L'ESCABELLAT

Fes el que et sembli, però escolta una cosa: si em mates, moriràs set vegades.

EL BEN COFAT, *amb una certa preocupació*:

El que dius no és més que un acudit que no fa ni riure.

L'ESCABELLAT

Para-hi esment: jo l'accepto, la mort. Què hi guanyaria a dir-te una cosa per altra? Però tu en moriràs set, de morts... perquè les nostres sangs estan barrejades.

EL BEN COFAT, *més i més encaparrat*:

No, no, és impossible. Em penso que no hi ets tot. ¿Coneixes solament el ritual de la sang compartida? ¿I com una sola mort podria infantar-ne set?

L'ESCABELLAT

Sí, he canviat. I tu també. Posats al sol, la teva ombra és més imponent que no pas la meva. Jo, per viure, he d'abastar el fruit d'alguna branca difícil, l'únic encara no collit a la meva arribada. Però no t'envejo ni la bona menja ni el bon recó que et deus haver fet... Ja sigui a l'esquena, ja sigui a la butxaca, no porto mai pes que no m'hi faci nosa.

EL BEN COFAT

A mi, poc m'agrada de córrer, ni de saltar, ni d'enfilar-me: i encara per haver d'estirar el braç. Les coses que em calen, vénen, com si diguéssim, totes soles. I una abundor de requisits em sadolla el ventrell, emblema, davant de tot el poble, de la meva autoritat.

L'ESCABELLAT

¿Quin amulet, quin tresor t'ha vingut a les mans? Conta-m'ho, si et plau.

EL BEN COFAT

Humilia el teu cor, perquè ara diré, per a la teva orella, les veritats sagrades. Ja saps que, de qui-sap-lo temps, els nostres passats veneraren l'Aigua, sense la qual no hi hauria al món sinó solitud, rocam i polseguera. L'Aigua és la vida: només ella fa verdejar la terra. L'Aigua és la mort quan, més poderosa que un exèrcit, inunda els treballs i cada brot de l'esperança. L'Aigua és la resurrecció, a l'endemà de la tongada seca. Però, ¿qui sabia de cert on vivia l'Esperit de l'Aigua? Peixos de mar, peixos de riu no tenen veu. De molt de temps, més d'un bruixot deia que l'Esperit habitava la Granota, que ja moltes dones invocaven per a l'infantament il·legítim o les aventures secretes.

L'ESCABELLAT

Tot això sabia. Però continua, continua. Mai no et podries imaginar com m'interesses.

EL BEN COFAT

El que manca serà cosa de poques paraules. Perquè em recaria de semblar-te vanitós. –Et confiaré doncs, ben modestament, que els Esperits Superiors em feren descobrir una doble divinitat en un parell d'estàtues de roca: la granota mascle, tota estirada, com governant els núvols, i la femella, disposada al salt, per a dominar la terra... I no eren pas lluny d'aquest indret: però els arbres d'una vessant les havien amagades al no coneixent. I la grandesa de les divinitats és tan generosa, que els ha vagat, sense descrèdit, d'escollir (tot mostrant-se a si mateix) el menys digne per a manifestar-se-li.

L' ESCABELLAT

Ja de criatura semblaves més tirat a les traces i manyes que no pas al coratge. Em jugaria qualsevol cosa que ets capaç d'haver-te inventat un culte.

EL BEN COFAT

Sospita abominable! No tinc més afany que el de servir els interessos de la Granota. Però, com que m'ha estat revelada a mi en la doble escultura divina, els preceptes i l'ordenament ritual han de passar pels meus llavis. Jo no faig sinó obeir el que la Granota m'exigeix en els meus somnis, que és quan em parla.